

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10.10.2006

Číslo: Ročník 16 (2006), Číslo 3

Sekce: Tipy a náměty

Název článku: Tipy a náměty

Autor: Alena Součková, Eva Semrádová, Oddělení služeb knihovnám, Božena Blažková, Dana Gabrielová, Pavel Vacek

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=739>

## Tipy a náměty

### Alena Součková, Eva Semrádová, Oddělení služeb knihovnám, Božena Blažková, Dana Gabrielová, Pavel Vacek

#### Novela autorského zákona - změny pro knihovny

Alena Součková

Novela autorského zákona č. 216/2006 Sb. (částka 126 z 10.8.2006), platná od 22.5.2006, přináší pro knihovny na základě § 37 Knihovní licence nová ustanovení:

- Odměny autorům - ze státního rozpočtu se prostřednictvím kolektivních správců autorských práv odvádí částka vypočtená z počtu výpůjček uváděných knihovnami ve statistikách.
  - Kopírování za úplatu - knihovny odvádějí za kopie pro veřejnost vč. kopií z počítačových tiskáren za černobílou stránku 0,20 Kč, za barevnou stránku 0,40 Kč, a to 70 % z vykázaného počtu kopií. Vzhledem ke zdvojnásobení částky je třeba vést po 22.5.2006 novou statistiku, případně změnit konečnou cenu pro uživatele, aby bylo možné odvést poplatky ve správné výši.
  - Absenční půjčování - půjčování textových a obrazových dokumentů vč. digitálních se nemění. Půjčování zvukových dokumentů - jen na základě smlouvy z 2.1.2004. Půjčování ostatních druhů dokumentů s řadou omezení.
  - Prezenční půjčování je v knihovnách umožněno mimo dokumenty, které podléhají licencím. Diplomové práce, mikrofilmy, mikromédia - pro potřeby studia, pokud to autor nezakázal - možnost zhotovení papírové kopie.
  - Služby pro osoby se zdravotním postižením - lze poskytovat bez omezení, avšak ve vztahu k postižení.
  - Digitalizace dokumentů a vystavování na webu - pouze u volných autorských děl (tj. 70 let od smrti autora, dokumenty do roku 1900, díla, kde autor dal svolení), naskenovaná obálka dokumentu a obsah může být součástí katalogizačního záznamu nebo upoutávky knihovny.
  - Kopie pro potřeby knihovny - lze pořídit kopii pro archivní a konzervační účely nebo poškozeného či ztraceného dokumentu, který není na knižním trhu.
  - Kopie pro veřejnost - pro osobní potřebu, rozsah není omezen, ale míra by měla být přijatelná, nelze kopírovat notový materiál (kontroly originalnosti partitur). Používání digitálního fotoaparátu a scanneru pro kopírování není v knihovně zakázáno (mimo zhotovování kopií hudebnin, zvukových a audiovizuálních dokumentů) - bezplatně, bez asistence knihovníka.
  - Elektronické dodávání dokumentů - připravuje se smlouva s kolektivními správci autorských práv, konečným výstupem musí být papírová kopie pro osobní potřebu (zamezit zneužití elektronické kopie).
  - Veřejná čtení - připravuje se smlouva pro knihovny - výjimku tvoří čtení, která jsou součástí školního vyučování.
  - Videopůjčovny v knihovnách - jen na základě smlouvy s kolektivním správcem autorských práv, součástí smlouvy je i výše odvodu, stanovená s ohledem na velikost a charakter místa.
- Autorský zákon platí pro všechny knihovny (i neevidované) a další instituce, školy, muzea, galerie apod. Sankce za neoprávněné užití díla - pokuta až 150 tis. Kč.

Blíže na webových stránkách Národní knihovny: oddíl Informace pro knihovny - Legislativa, doporučení, standardy - Legislativní dokumenty - Autorské právo:

[http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3page=03\\_Leg/01\\_LegPod/03\\_index.htm](http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3page=03_Leg/01_LegPod/03_index.htm) .

### **Novinka na webové stránce krajské knihovny Rozšíření adresáře knihoven Královéhradeckého kraje**

Eva Semrádová

Na krajské webové stránce pro knihovníky je od září umístěn nový oddíl Obsluhované knihovny: <http://www.svkhk.cz/regfunkce/adresar.asp>, který obsahuje odkazy na adresáře knihoven budované pověřenými knihovnami. Cílem adresářů je podat přehled všech evidovaných knihoven oblasti (profesionální, neprofesionální, ostatní evidované) doplněný o aktivní odkazy na webové stránky knihoven, o poštovní adresy, e-mailové a telefonické kontakty a další informace, jako např. otevírací doba nebo umístění knihovny. Adresáře budou pověřenými knihovnami průběžně aktualizovány a doplňovány. Pokud zjistíte, že informace o vaší knihovně není pravdivá, obraťte se na svoji pověřenou knihovnu.

### **Projekt internetizace knihoven pokračuje**

Oddělení služeb knihovnám

Na základě usnesení vlády České republiky č. 1032 z 30. srpna 2006 bude Projekt internetizace knihoven (PIK) pokračovat financováním ze státního rozpočtu do roku 2015. Finanční prostředky Ministerstva informatiky budou převedeny do rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury. Knihovnám budou hrazeny poplatky za připojení k internetu. Rychlost připojení se postupně zvýší až na 10 MB/sek.

Žádosti o připojení do projektu lze podávat průběžně prostřednictvím krajské knihovny.

### **Doporučujeme objednat EKOTON**

Božena Blažková

Krajský úřad Královéhradeckého kraje vydává ve spolupráci se Střediskem ekologické výchovy Sever zajímavý bulletin environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO). Ekoton vychází dvakrát ročně a na základě objednávky je distribuován zdarma. V bulletinu jsou pravidelně zveřejňovány nejen základní informace o stavu životního prostředí našeho regionu, ale zájemce se seznámí např. s naučnými stezkami, nabídkou seminářů, zajímavými výstavami apod. Jsou zde zveřejňovány programy a projekty týkající se ekologické výchovy. Dosud vyšlo 6 čísel, další číslo vyjde v lednu příštího roku.

Objednávku zasílejte na adresu: Středisko ekologické výchovy Sever, krajský koordinátor EVVO, 542 26 Horní Maršov 89. V objednávce nezapomeňte uvést: jméno, název organizace, počet požadovaných výtisků, adresu, telefon, případně i e-mail. Elektronické objednávky můžete zasílat na adresu: <mailto:sever@ecn.cz> .Telefon: 499 874 326, <http://www.sever.ecn.cz> .

### **Kulturní asociace Nová Akropolis**

Dana Gabrielová

Kulturní asociace Nová Akropolis je mezinárodní, dobrovolná, nezávislá a nezisková organizace, sdružující členy na základě společného zájmu o uskutečňování etických, vědeckých a kulturně-filosofických cílů. V České republice oslaví Nová Akropolis na podzim již 21. výročí od svého založení. Za tuto dobu se rozšířila již do sedmi měst - Prahy, Brna, Olomouce, Ostravy, Plzně, Hradce Králové a Liberce. V Hradci Králové působí již 5 let.

Nová Akropolis pravidelně pořádá přednášky na různá témata z oboru filosofie, historie, literatury, umění, vědy, a přibližuje tak současnému člověku velké civilizace a významné osobnosti, jejichž myšlenky a díla nás dodnes inspirují. Pořádá také kursy srovnávací filosofie Východu a Západu. Po ukončení kursu srovnávací filosofie se posluchači mohou stát členem a aktivně se věnovat studiu filosofie, poznávání sebe sama a zapojit se do všech kulturních a sociálních činností Nové Akropolis.

Od roku 1997 vydává Nová Akropolis čtvrtletník "Zrcadlo kultury". Během této doby také vydala 6 titulů knih: "Théby" (J.A.Livraga); "Každodenní hrdina" (D.S.Guzmán); "Möassy, pes" (J.A.Livraga); "Návrat andělů" (L.Winkler); "Zrcadlo filosofie (S.R.Kročá); "Řekli mi, že..." (D.S.Guzmán). V letošním roce Nová Akropolis připravuje knihu "Aztécký kalendář".

Další informace o připravovaných akcích i dalších aktivitách lze získat na internetové adrese: <http://www.akropolis.cz> nebo v sídle asociace na adrese: Nová Akropolis, Komenského 266, Hradec Králové, telefon: 495 510 732 (pondělí - pátek: 18 - 21 hodin).

### **Na pomoc dobru**

Pavel Vacek

V roce 1999 bylo v Praze založeno občanské sdružení nazvané Etické fórum ČR, které si vytklo za cíl přispívat k posilování a rozvíjení mravnosti v naší společnosti. Následně v květnu roku 2003 (17. 5.) bylo ustaveno Regionální etické fórum Královéhradeckého kraje s obdobným záměrem: napomoci mravní obrodě našeho regionu. Záměr jistě bohulibý, i když znějící poněkud pateticky. Dokonce se v dané souvislosti nabízí otázka: Jak se takové mravní povznesení pozná? Obtížně, nedá se měřit a ani vážit, a pokud se projeví, tak v delším časovém horizontu (tedy v řádu let).

V nikdy nekončícím sváru dobra a zla se čas od času musí lidé semknout a pokusit se dobru různými formami aktivněji napomáhat, nenechat dobro "na holičkách". Zlo sílí, má oporu v bezohlednosti, kriminalitě, bezuzdném konzumu i v odklonu od kulturních a duchovních hodnot. Velmi zranitelnou skupinou, která přirozeně podléhá rozmanitým svodům doby, je mládež. Rizik a úskalí, která na mladé lidi číhají, je mnoho a jsou stále profesionálnější. Jde o velký business, o velké peníze.

Aktivní podporu dobra má v popisu práce Etické fórum ČR a samozřejmě i naše regionální pobočka. Právě do výchovné oblasti jsme v řadě aktivit zaměřili svoje úsilí.

S naší organizační a lektorskou spoluúčastí proběhly na půdě Univerzity Hradec Králové lektorské kurzy pro učitele etické výchovy pod vedením lektorů ze Slovenska O. Križové a I. Podmanického.

Od června roku 2004 se rozběhl pro pedagogy našeho regionu - i díky finanční podpoře KÚ KHK - dvouletý kurz etické výchovy. V současnosti čekají na účastníky tohoto kurzu závěrečné zkoušky s obhajobou písemných projektů. Od podzimu roku 2005 jsme otevřeli další kurz pro pedagogy v regionu, který rovněž úspěšně probíhá. Organizačně i lektorsky se na obou kurzech podílejí členové naší pobočky (J. Macháčková, P. Vacek, E. Švarcová). Vše směřuje k posílení účinnosti mravní výchovy na školách v podobě tzv. zážitkové pedagogiky, pomocí které se žáci učí spolupracovat, kvalitněji komunikovat, být empatičtí, pomáhat si atd. Stručně řečeno jsou systematicky vedeni k prosociálnímu jednání.

Vedle toho jsme zorganizovali několik akcí - diskusních seminářů - zaměřených na zkoumání etické stránky v politice, v práci novinářů a policie, ale i v činnosti školy a učitelů. V těchto aktivitách chceme pokračovat i nadále. V současnosti je připravován sborník, který se tematicky vztahuje k aktuálnosti mravního odkazu díla J. Foglara (na toto téma se na půdě univerzity uskutečnil seminář).

Opakovaně jsme jako reprezentanti REF KHK vystupovali v rozhlasových relacích Českého rozhlasu v Hradci Králové a s našimi záměry a aktivitami jsme se několikrát podělili i se čtenáři regionálního tisku.

Etická výchova se uplatňuje i v kurzech pro učitele, které nejsou primárně zaměřeny do této oblasti (dvouletý kurz výchovného poradenství; Vacek, Švarcová - lektoři; cyklus seminářů věnovaný tvorbě ŠVP pod patronací dr. Doležalové).

Zásadně důležitá je spolupráce s představiteli KÚ KHK. Zejména s panem hejtmanem Ing. Bradíkem a panem náměstkem hejtmana Petrem Kuříkem, který má tuto spolupráci a podporu na

starosti.

Velmi významným mezníkem pro činnost REF KHK bylo založení Kabinetu etického vzdělávání na Pedagogické fakultě UHK. Kabinet napomáhá vytvářet materiální i technickou základnu pro všechny zmíněné aktivity a etická výchova se ve zmíněné zážitkové podobě postupně dostává do nabídky kurzů pro studenty v pregraduálním studiu zejména u vychovatelských a učitelských oborů.

Zajímavé jsou údaje o počtu členů naší pobočky. V roce 2003 seznam čítal 24 osob a nejnovější počet našich členů je více než 70 osob.

Na závěr malé zamyšlení o tom, jací lidé se sdružují anebo sdružili v naší regionální pobočce. Pokud jsem informován, jsou naši členové vesměs nadstandardně pracovně vytížení jedinci. Z členství v našem seskupení neplynou žádné výhody: ani sláva, peníze, moc či vliv. Už to, že se k nám přidali, je úctyhodný a nepochybně mravný čin.

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · [pujcovna@svkhk.cz](mailto:pujcovna@svkhk.cz)  
· [knihovna@svkhk.cz](mailto:knihovna@svkhk.cz) · [studovna@svkhk.cz](mailto:studovna@svkhk.cz) · <http://www.svkhk.cz>